

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№7(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 596 sahifa,
1-iyul, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (PhD)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

Raqamli ta'lim muhitida o'quvchilarning milliy qadriyatlarga oid tasavvurlarini shakllantirishning pedagogik-psixologik mexanizmlari.....	10
Davlatnazarova Ziyodabonu Muxtor qizi	
Talabalarning xulqidagi devyatsiya darajasining yuqorilab ketishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik omillar.....	16
Ergashev Jo'rabek Xalilovich	
Zo'rvonlikka uchragan bolalarni va ularning oilalarini zo'rvonlikdan himoya qilishning normativ-huquqiy va ijtimoiy-psixologik asoslari.....	19
Ergasheva Gullolaxon Nosirjon qizi	
Tinglab tushunish kompetensiyasining psixolingvistik va pedagogik asoslari.....	24
Jonbo'tayeva Maxarramxon	
O'z-o'zini rivojlantirish kompetensiyasining kasbiy kompetentlik tizimidagi o'рни.....	27
Kutliyeva Feruzaxon Yusupovna	
Eshitishida nuqsoni bo'lgan bolalarning ijtimoiylashuvini ta'minlashga xizmat qiluvchi zamonaviy kompleksni rivojlantirish.....	31
Yunusov Mirsaid Xudayarovich, Istamova Sevdo Ashirqul qizi	
Elektr tizimlari dinamik barqarorligini STEAM va Spiral (Regressus, Progressus) metodlari asosida o'qitish.....	35
Safarov Xoliyor Sayyid Safar o'g'li	
O'quvchilarda badiiy-estetik did va dizaynerlik ko'nikmalarini rivojlantirish metodikasi.....	39
Norbutayeva Dilafuz Abdurasulovna	
Talabalarda ijtimoiy yetuklikni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari va uning ta'lim sifatiga ta'siri.....	43
Rahimova Nazokatxon Kasimjonovna	
Model for Improving Students' Professional Competencies Based on Motivational Learning Approach.....	49
Alibekova Mahzuna	
Bo'lajak tarix o'qituvchilarining tarixiy tafakkurini shakllantirishning tuzilmasi va pedagogik komponentlari... 54	54
Djumaniyazov Farxod Ulugbekovich	
Yengil atletika bilan shug'ullanuvchi 14-16 yoshli sportchi qizlarda mashg'ulotlar davomiyligi.....	59
Oralova Bibixol Husniddin qizi, G'ulomova Maftuna Sayfulla qizi	
Boshlang'ich ta'limda ingliz tilini o'yinlar orqali o'rgatish.....	64
Ruzmetova D. A.	
Bo'lajak texnologiya fani o'qituvchisining axloqiy faoliyatini shakllantirishda pedagogik vositalarning imkoniyatlari.....	68
Saydanova Dilafuz Sadirdinovna	
Xorijiy tajribalar va zamonaviy yondashuvlar asosida tyutorlar kasbiy salohiyatini rivojlantirishda malaka oshirish tizimini takomillashtirish.....	75
Ubaydullayev Zuxriddin Botirovich	
Effective Classroom Activities for Developing Speaking Skills Among EFL Learners.....	79
Akhmatova Munisa Orif qizi	
Xalqaro va milliy baholash dasturlarini hisobga olgan holda boshlang'ich ta'lim mazmunini yangi ta'lim trendlari bilan boyitish.....	86
Gulmira Abdullayeva, Egamberganova Yorqinoy Oллоbergan qizi	
Ijtimoiy tarmoqlarning shaxs identifikatsiyasiga ta'sirining ijtimoiy-psixologik omillari.....	90
Tojiboyeva Nodiraxon Tursunaliyevna	
Analysis of the Methodology for Developing Students' Creative Thinking Competence Using Artificial Intelligence Tools Based on STEAM Educational Technologies.....	94
Tursunaliyeva Nazokat Tokhir qizi	

Oliy ta'lim muassasalarida e-Portfolio ma'lumotlarini markazlashmagan tarzda boshqarishning afzalliklari va muammolari	102
<i>Yusupova Dono Adambayevna, Jalolov Tursunbek Sadriddinovich</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining inklyuziv-tolerantlik haqidagi qarashlari tahlili	110
<i>Amangeldiyeva Adolat Ravshanbek qizi</i>	
Maktabgacha yoshdagi bolalarni savod o'rgatishga tayyorlashning samarali shakl, metod va didaktik vositalari	115
<i>Go'zal Qurbonova</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda hayot xavfsizligi ko'nikmalarini shakllantirishning dolzarb pedagogik masalalari.....	121
<i>Muratova Munavvar O'rol qizi</i>	
Tarkibida toponimlar mavjud maqol va matallarning lingvomadaniy xususiyatlari va ularni o'qitishning lingvodidaktik asoslari.....	126
<i>Usmonova Zamira Jaxongirovna</i>	
Psixologik-pedagogik tadqiqotlarda tassavur fenomenologiyasi	130
<i>Axmedova Shaxlo Shoxob qizi</i>	
Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi (haykaltaroshlik san'ati misolida).....	133
<i>Panayeva Maloxat Muminovna</i>	
Взаимосвязь склонности к сравнению внешности, интернет-зависимости и уровня притязаний у студентов-юношей	136
<i>Багдасарова Диана Левоновна</i>	
Роль каракалпакской народной национальной музыки в формировании духовно-нравственных качеств учащихся	141
<i>Зарымова Турсынай Бердибай кызы</i>	
A Review of the Literature on Stem Cells in Dentistry	145
<i>Ruziyeva Kamola Akhtamovna</i>	
Bolalar musiqa va san'at maktablarida estrada san'atini o'qitish masalalari (gitara cholg'usi misolida)	150
<i>Abdullayev O'tkir Sadullayevich</i>	
Talabalarda innovatsion kasbiy kompetentlikni rivojlantirish texnologiyalari	154
<i>Avezov Davronbek Soburovich</i>	
O'zbek xalq pedagogikasi an'alarining zamonaviy ta'lim tizimidagi transformatsiyasi	158
<i>Erkaboyeva Nigora Shermatovna</i>	
Texnika va iqtisodiyot yo'nalishidagi oliy ta'lim muassasalari talabalarida ingliz tilini mustaqil o'rganishning psixologik-pedagogik xususiyatlari	163
<i>Mamatqodirova Gulnigor Rustamjonovna</i>	
Yangi dunyoviy tartibotning shakllanishi jarayonida siyosiy taraqqiyot barqarorligi va xavfsizligini ta'minlash muammolari	168
<i>Nazarov Alisher Narimanovich</i>	
Ota-onasiz tarbiyalanayotgan o'smir o'g'il bolaning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari.....	171
<i>Qodirov Jahongir Neymat o'g'li</i>	
Kutubxona muhitida talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishning innovatsion modellari.....	176
<i>Qosimova Xolida Nabiyevna</i>	
Jismoniy imkoniyati cheklangan maktabgacha yoshdagi bolalarda milliy harakatli o'yinlar orqali jismoniy sifatlarni rivojlantirish	179
<i>Raxmatullayeva Durdoni Fazliddin qizi</i>	
Personalized Approach to the Treatment of Generalized Periodontitis in the Prediction of Cardiovascular Complications Based on Salivary Proteomic Profiling.....	182
<i>Shodiev O. U., Nazarova N. Sh., Agababayan I. R.</i>	
O'smirlarda irratsional ustanovkalar shakllanishining ijtimoiy-psixologik omillari	187
<i>Toshboltayeva Nodira</i>	
Роль интерактивного лингвокультурологического пространства в формировании лингвокультурной компетенции студентов национальных групп филологических направлений.....	191
<i>Рустамова Ферузахон Махмуджановна</i>	

MUNDARIJA СОДЕРЖАНИЕ CONTENTS	Talabalarining darsdan tashqari vaqtda mustaqil ravishda jismoniy tarbiya bilan shug'ullanishini shakllantirish 196 Dusanov Shuxrat Abdiraakovich
	Kutubxona muhitida talabalarining mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishning innovatsion modellari 201 Qosimova Xolida Nabiyevna
	Jismoniy tarbiya darslarida bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy-pedagogik kompetensiyasini takomillashtirish mexanizmlari 205 Xoliqnazarov Azamat Begaliyevich
	Oliy ta'lim talabalarida kreativ fikrlashni fanlararo integratsiya asosida shakllantirish 209 Allanazarova Dilobar Baxromovna
	"Alpomish" dostonida obrazlar nutqidagi pedagogik qarashlar 213 Boboqulova Aziza Adizovna
	Researching the Biochemistry and Physical Chemistry of Oral Fluid in Kids Who Are Acting Strangely 217 Erاليyeva Zulfiya Makhmudovna, Buzrukhoda Javohir
	Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarini mikro matnlarni o'qitishga qaratilgan kognitiv metodlar 222 I. Matrasulova
	Boshlang'ich sinf o'quvchilarining yozma nutq ko'nikmalarini shakllantirishda raqamli didaktik vositalardan foydalanish metodikasi 225 Komilova Dilnozaxon Abdulhayevna, Xoliqova Mubinabonu Jamoliddin qizi
	Oliy ta'lim muassasalarida onomastik leksikani lingvokulturologik yondashuv asosida o'qitishning strategik-metodik asoslari 229 Mamatqulova Baxtixon Ravshanovna
	Raqamli matnlarning lisoniy va pragmatik xususiyatlari 232 Mashrapova Sevara Xabibovna
	Extensive Pelvic Ureteral Abnormalities and Reconstructive Operations in Patients 237 Mukhsinov Sardor
	Pedagogikada metodlardan foydalanish 241 Maxmudova Nargiz Djumaniyazovna
	Diqqat yetishmasligi giperaktivlik buzilishini davolash usullari 245 Otbasarova Umida Mexmonovna, Inogamova Rano Bahodirovna
	Talabalaridagi sanogen tafakkurning psixologik xususiyatlarini empirik tadqiq etish masalasi 249 Tulyaganova Dilnoza Ulug'bek qizi
	Raqamli ta'lim texnologiyalaridan foydalanishning xorijiy va milliy tajribasini qiyosiy tahlil qilish 253 Abdullayev Sherzodbek
	Context, Intention, and Meaning in English Language Teaching: Developing Pragmatic Awareness in Learners of English as a Foreign Language 256 Keldiyarova Shakhriyoda, Keldiyarova Mohlaroyim
	Maktabgacha yoshdagi bolalarni steam yondashuvi yordamida og'zaki muloqotga o'rgatish mashqlar tizimi 267 Yunusova Malika Miralimovna
	Культурные и исторические коды франции в автобиографической прозе марселя паньоля 270 Рахманкулова Дилафруз Азимовна
	Трансформация роли преподавателя в условиях цифровизации высшего образования 274 Рахматова Нигина Ислумовна
	Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida tasviriy san'atning tutgan o'rni 278 Sultonova Marxabo
	Boshlang'ich sinf matematika darslarida matematik tasavvurlarni shakllantirish metodikasi 283 Akramova Fotimabonu Kurbonovna
	Boshlang'ich sinflarda matematika fanini o'qitishda sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlari 288 Axmedov Muslimjon Usmonovich
	Boshlang'ich ta'limda musiqa ta'limini sun'iy intellekt va shaxsga yo'naltirilgan pedagogika asosida tashkil etishning ilmiy-metodik asoslari 295 Djumabayeva Muqaddas

“Suvning agregat holatlari va tabiatda aylanishi” mavzusini o‘rgatishda 4K ko‘nikmasini rivojlantirish	300
<i>Esnazarov Abdiganiy Jamalatdinovich</i>	
Raqamli vositalar asosida mexatronika va robototexnika yo‘nalishi talabalarini o‘qitishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	307
<i>Ikromov Muhammad-Anasxon Xakimjon o‘g‘li</i>	
Najmiddin Kubroning ilmiy merosi	311
<i>Jahongir Jumanov</i>	
Oliy ta‘lim muassasalarida talabalarda tejamkorlikni shakllantirishning o‘rni.....	314
<i>Jo‘rayev Alisher Tursinboyevich</i>	
Milliy va umuminsoniy qadriyat fenomenining pedagogik tadqiqotlarda o‘rganilishi.....	318
<i>Jovliyev Jo‘rabek Alisher o‘g‘li</i>	
Jazo muddatini o‘tayotgan shaxslarda emotsional buzilishlarning ijtimoiy-psixologik sabablari	322
<i>Manzitov Baxtiyor Tolibovich</i>	
Maktabgacha ta‘lim jarayonida o‘yin texnologiyalarini qo‘llashning pedagogik asoslari va samaradorligi	329
<i>Nyutonova Xilola Lochinbekovna, Mayliyeva Nasiba Axmedovna</i>	
Ta‘lim menejmentida Predictive Analytics texnologiyalaridan foydalanish istiqbollari	332
<i>Primqulova Aziza Mirzaahmad qizi</i>	
Yosh sportchilarda tezlik-kuch sifatlarini rivojlantirish usullari	337
<i>Chariyev Ulug‘bek Abdujabbarovich, Radjabov Jaxongir Furkatovich</i>	
Z avlod psixologik xususiyatlariga mos zamonaviy tarbiya texnologiyalari	342
<i>Ravshanov Sanjar Tolibjonovich</i>	
Tanqidiy fikrlashni rivojlantirish texnologiyasida refleksiya mexanizmining o‘rni	346
<i>Raxmonova Mahfuzaxon Xasan qizi</i>	
Iqtisodiy o‘sishning mohiyati	350
<i>Sayfiddinova Sabina Muhiddinovna</i>	
Dasturlash ko‘nikmalarini baholashda generativ sun‘iy intellekt va gamifikatsiya integratsiyalashgan arxitektura modelini ishlab chiqish.....	353
<i>Sultonov Ravshonbek Otonazarovich</i>	
Ta‘lim klasteri sharoitida talabalarning loyihalash kompetensiyalarini rivojlantirishning zaruriyati	356
<i>Sultanova Dilnura Abdurashidovna</i>	
Stereometriya darslarida o‘quvchilarning fazoviy tasavvurini va tasvirlash savodxonligini 3D modellashtirish vositasida rivojlantirish	359
<i>Sultonova Shahnoza Yusuf qizi, Sultonova Dilrabo Yusuf qizi</i>	
Chayon zahrlining biologik xususiyatlari, toksikologik ta‘siri va biotexnologiyadagi istiqbolli qo‘llanilishi.....	365
<i>To‘xtamurodova Feruza</i>	
Sun‘iy intellekt va raqamli ta‘lim texnologiyalari integratsiyasi asosida oliy ta‘limda fizika fanini o‘qitish metodikasini takomillashtirish.....	369
<i>Usubjonova Durdona Fazliddin qizi</i>	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotlarida ta‘lim va tarbiya maqsadlarini o‘yin mexanikasiga integratsiya qilishning interaktiv modulli texnologiyalarini takomillashtirish	373
<i>Xolmatova Dilshoda Sherali qizi</i>	
Особенности формирования совместной познавательной деятельности в образовательном процессе.....	378
<i>Абдрахманова А. С.</i>	
Влияние корпоративной культуры вуза на формирование профессиональных ценностей студенческой молодежи.....	383
<i>Бекбаев Рауф Рустамович</i>	
MTMgacha katta yoshdagi bolalarda ijtimoiy-hissiy munosabatlarni shakllantirish imkoniyatlari.....	389
<i>Boymurodova Surayyo Eshqvat qizi</i>	
Musiq madaniyati asosida deviant xulqli o‘quvchilar bilan ishlashning pedagogik modeli va samaradorligi	393
<i>Jabborova Muattar Xatamovna</i>	

MUNDARIJA	СОДЕРЖАНИЕ	CONTENTS
		Uzluksiz ta'lim tizimida biologiya fani o'qituvchilarining kompetentligini rivojlantirish..... 398 <i>Mamadaliyeva Barnoxon O'ktamovna</i>
		Focusing on the Practical and Technical Aspects of Dutar Performance and Enhancing this Process..... 403 <i>Muyassarxon Adiljanovna Achildieva, Shodiyeva Shahinabonu Shoirjon qizi</i>
		Raqamli ta'lim muhitida bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining professional kompetensiyasini rivojlantirish metodikasi 409 <i>Olloberganova Fazilat Tangriberganovna</i>
		Bo'lajak tasviriy san'at o'qituvchilarining vizual kompetensiyalarini rivojlantirishda dizayn tafakkuriga asoslangan pedagogik texnologiyalarni takomillashtirish 415 <i>Shomurodov Oybek Norqulovich</i>
		Ta'lim jarayonida o'quvchilarda empatiyani rivojlantirishning neyropedagogik texnologiyalari..... 421 <i>Kamaladin Kuronboyevich Matyaqubov</i>
		Talabalarda ijtimoiy yetuklikni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari va uning ta'lim sifatiga ta'siri..... 425 <i>Rahimova Nazokatxon Kasimjonovna</i>
		Talabalar iqtisodiy xulq-atvorining ijtimoiy-psixologik determinantlari: gender tahlili 431 <i>Yuldosheva Gavhar O'tkirovna</i>
		Study of the Structural and Semantic Features of Simple Sentences in English and Uzbek..... 435 <i>Askar Abdullaev</i>
		Farosat tarbiyasini rivojlantirishda tarixiy-madaniy yondashuvning o'rni va ahamiyati..... 440 <i>Abdimuratova Gulzar Matniyazovna</i>
		O'quvchilarga alyuminiy elementini o'rgatishda hayot bilan bog'lab 4K ko'nikmasini shakllantirish..... 445 <i>Abdug'aniy Esnazarov Jamalatdinovich</i>
		Turizm sohasida xizmat ko'rsatish sifatini oshirishda ijtimoiy muloqot kompetensiyasining o'rni..... 449 <i>Abdullayeva Sevara Yuldashevna</i>
		O'quvchilarda emotsional intellektni shakllantirishning innovatsion metodlari va diagnostikasi..... 454 <i>Kamaladin Kuronboyevich Matyaqubov</i>
		The Role of Gymnastics in Promoting Holistic Development Among Preschool Children: Physical, Cognitive, and Social Perspectives..... 458 <i>Kosimov Bekzod Zoirovich</i>
		Pedagogical and Managerial Factors in Developing Communicative Creativity Among Higher Education Leaders 462 <i>Mamatova Khilola Mukhiddinovna</i>
		NLA in Developing Presentation Competence in English B2 Learners 470 <i>Normatova Yulduz</i>
		Ta'lim sohasidagi yetakchi yondashuvlar..... 474 <i>Rajabova Lola Raxmatullayevna</i>
		Physalis alkekengi o'simligidan flavonoidlarni ajratib olishning biotexnologik usullari va jarayon ko'rsatkichlarini maqbullashtirish 478 <i>S. B. Xidirova</i>
		Badiiy ta'lim amaliyotiga klaster yondashuvi asosida ta'lim integratsiyasini joriy etishning strategik yo'nalishlari va metodologik asoslari..... 484 <i>Sultanov Xaytboy Eraliyevich</i>
		Boshlang'ich sinf o'quvchilarining nutqiy kompetensiyasini rivojlantirishda lug'at ustida ishlashning pedagogik ahamiyati 489 <i>Xabibullayev Umidxon Fayzulla o'g'li</i>
		Gamifikatsiya texnologiyalari vositasida bo'lajak o'qituvchilarda tanqidiy fikrlash kompetensiyalarini rivojlantirish..... 493 <i>Abdullayev Javohir Ismoil o'g'li</i>
		Turizm sohasida xizmat ko'rsatish sifatini oshirishda ijtimoiy muloqot kompetensiyasining o'rni..... 496 <i>Abdullayeva Sevara Yuldashevna</i>
		Qoraqalpoq prozasida inson psixologiyasi 502 <i>Dosbergenova Miyrigul Sadiratdinovna</i>

Yuqori sinf o'quvchilarining ingliz tilidagi kommunikativ kompetensiyasini rivojlantirishda veb-resurslardan foydalanishning metodik asoslari.....	505
<i>Karimova Guljahon Zarifovna</i>	
Oliy ta'limda inklyuziv ta'lim rivojining xalqaro va milliy tajribasi.....	510
<i>Mamasiddikova Maftuna Akbarjon qizi</i>	
Deconstructing Power in the Digital Age: A Pedagogical Framework for Analyzing Political Terminology in Uzbek and International Media	516
<i>Ochilova Dilnora Hayotovna</i>	
Ta'lim sohasidagi yetakchi yondashuvlar.....	520
<i>Rajabova Lola Raxmatullayevna</i>	
Bo'lajak pedagoglarda darslarni integratsiyalash jarayonida o'qituvchi faoliyatini loyihalashtirish mazmuni	525
<i>Shukurova Laziza Shokir qizi</i>	
Гендерно маркированная лексика в русском и узбекском языках.....	529
<i>Мохигул Абдужабборова, Гулноз Нигматова</i>	
Maktabgacha katta yoshdagi bolalarda rivojlantiruvchi markazlar asosida ekologik madaniyatni shakllantirishga yo'naltirilgan tadqiqot metodikasi.....	533
<i>Suvanova Sevara Baxodir qizi</i>	
Роль цифровых образовательных инструментов в развитии языковой компетенции учащихся 10-11 классов Республики Каракалпакстан	539
<i>Утемуратов Улугбек Нурадинович</i>	
Innovatsion yondashuv asosida talabalarning boshqaruv malakalarini rivojlantirish tizimining oliy ta'lim muassasalaridagi hozirgi holati.....	544
<i>Eshankulova Nargiza Xayitmuratovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning kommunikativ mahoratini shakllantirishning pedagogik shart-sharoitlari	549
<i>Ismoilov Muhammadkarim Miraxmat o'g'li</i>	
Huquqbuzarlik sodir etishga moyil shaxslarda addiktiv xulq-atvorning nazariy-psixologik asoslari	554
<i>Izzatov Sherzod Samad o'g'li</i>	
Yoshlarning harbiy xizmatga bo'lgan munosabatini shakllantirishning o'ziga xos xususiyatlari	558
<i>Rashidov Abdurashid Murodullayevich</i>	
Sport gimnastikasi bilan shug'ullanuvchi o'quvchilarda muvozanat saqlash qobiliyatini rivojlantirish metodikasi	563
<i>Oralova Bibixol Husniddin qizi, Sanayev Ikrom Iskandar o'g'li</i>	
STEAM ta'limi va fan olimpiadalarining uyg'unligi	568
<i>Djumabayeva Janar Muratbayevna</i>	
Sun'iy intellekt yordamida talabalarning o'quv ehtiyojlarini tahlil qilish va shaxsiy o'qitish metodikasi.....	573
<i>Hayitov Umidjon Hamidovich</i>	
Pedagogical Technology for Effective Management of the Educational Process and Development of Students' Self-Organization in Higher Educational Institutions in a Digital Educational Environment.....	577
<i>Juraeva Gulkhayo Sabirovna</i>	
G'arbda velosport shakllanishining gender xususiyatlari.....	580
<i>Raxmonova Go'zal Bobir qizi</i>	
Mobile-Assisted Language Learning (MALL): Transforming English Language Education in the Digital Era	584
<i>Zakirova Madina Shavkat qizi</i>	
Umumta'lim maktabi rahbarlarining boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirishning axborot-metodik tizimini takomillashtirish	588
<i>Shukurova Marjona Qobiljon qizi</i>	
Ta'lim jarayonida texnik tafakkurni shakllantirish modeli	592
<i>Z. F. Amirova</i>	

UMUMTA'LIM MAKTABI RAHBARLARINING BOSHQARUV KOMPETENSIYALARINI RIVOJLANTIRISHNING AXBOROT-METODIK TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH

Shukurova Marjona Qobiljon qizi

A. Avloniy nomidagi Pedagogik mahorat milliy instituti
tayanch doktranti

Annotatsiya: Ushbu maqolada umumta'lim maktabi rahbarlarining (direktor va direktor o'rinbosarlari) boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirishda axborot-metodik tizimlarning o'rni va ularni takomillashtirish yo'llari tadqiq etilgan. Zamonaviy ta'lim paradigmalari va raqamlashtirish jarayonlari sharoitida maktab rahbarlaridan nafaqat pedagogik, balki strategik, moliyaviy va axborot-kommunikatsiya texnologiyalari (AKT) sohasidagi chuqur malakalar talab etilmoqda. Tadqiqot doirasida O'zbekiston Respublikasidagi 200 dan ortiq maktab rahbarlari o'rtasida so'rovnoma o'tkazilib, ularning amaldagi metodik ta'minotdan qoniqish darajasi va ehtiyojlari o'rganildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, amaldagi an'anaviy malaka oshirish tizimlari rahbarlarning uzluksiz kasbiy rivojlanish ehtiyojlarini to'liq qondira olmaydi. Maqolada maktab rahbarlari uchun interaktiv, sun'iy intellektga asoslangan va doimiy yangilanib turuvchi elektron "Axborot-metodik ta'minot portali" modelini joriy etish taklif qilinadi. Ushbu model boshqaruv qarorlarini qabul qilish sifatini oshirishga va ta'lim muassasasi samaradorligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Kalit so'zlar: boshqaruv kompetensiyasi, axborot-metodik tizim, ta'lim menejmenti, umumta'lim maktabi rahbari, raqamlashtirish, uzluksiz kasbiy ta'lim.

Abstract: This article examines the role of information and methodological systems in developing the managerial competencies of general education school leaders (principals and deputy principals), as well as ways to improve these systems. In the context of modern educational paradigms and digitalization processes, school leaders are required to possess advanced competencies not only in pedagogy but also in strategic management, finance, and information and communication technologies (ICT). Within the framework of the study, a survey was conducted among more than 200 school leaders in the Republic of Uzbekistan to examine their level of satisfaction with the existing methodological support and identify their needs. The results indicate that the existing traditional professional development systems cannot fully meet school leaders' needs for continuous professional development. The article proposes the introduction of an interactive, artificial intelligence-based, and continuously updated electronic "Information and Methodological Support Portal" model for school leaders. This model is intended to improve the quality of managerial decision-making and ensure the effectiveness of educational institutions.

Key words: managerial competence, information and methodological system, educational management, general education school leader, digitalization, continuing professional education.

Аннотация: В данной статье исследованы роль информационно-методических систем в развитии управленческих компетенций руководителей общеобразовательных школ (директоров и заместителей директоров), а также пути их совершенствования. В условиях современных образовательных парадигм и процессов цифровизации от руководителей школ требуются глубокие компетенции не только в педагогической, но и в стратегической, финансовой сферах, а также в области информационно-коммуникационных технологий (ИКТ). В рамках исследования был проведен опрос среди более чем 200 руководителей школ Республики Узбекистан, в ходе которого изучались уровень их удовлетворенности действующим методическим обеспечением и их потребности. Результаты показывают, что существующие традиционные системы повышения квалификации не способны в полной мере удовлетворить потребности руководителей в непрерывном профессиональном развитии. В статье предлагается внедрение для руководителей школ модели интерактивного, основанного на искусственном интеллекте и постоянно обновляемого электронного "Портала информационно-методического обеспечения". Данная модель будет способствовать повышению качества принятия управленческих решений и обеспечению эффективности деятельности образовательного учреждения.

Ключевые слова: управленческая компетентность, информационно-методическая система, образовательный менеджмент, руководитель общеобразовательной школы, цифровизация, непрерывное профессиональное образование.

KIRISH

Jahon ta'lim tizimidagi globallashuv va integratsiya jarayonlari ta'lim muassasalari rahbarlari oldiga yangi, murakkab vazifalarni qo'yimoqda. Bugungi kunda umumta'lim maktabi direktori shunchaki o'quv jarayonini nazorat qiluvchi shaxs emas, balki strategik menejer, innovatsiyalar generatori va ta'lim sifatini ta'minlovchi yetakchidir. O'zbekiston Respublikasida ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasida ham ta'limni raqamlashtirish va boshqaruv samaradorligini oshirish ustuvor vazifalardan etib belgilangan.

Biroq, amaliyot shuni ko'rsatmoqdaki, ko'plab maktab rahbarlarida zamonaviy boshqaruv texnologiyalarini qo'llash, axborot oqimlari bilan ishlash va jamoani raqamli transformatsiya sharoitida boshqarish kompetensiyalari yetarli darajada rivojlanmagan. Bunga asosiy sabablardan biri - rahbarlarni metodik qo'llab-quvvatlash tizimining zamon talablaridan orqada qolayotgani va asosan an'anaviy, qisqa muddatli malaka oshirish kurslari bilan cheklanib qolayotganidir.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Maktab rahbarlarining boshqaruv kompetensiyalari va ta'lim menejmenti masalalari ko'plab xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan o'rganilgan (M. Fullan, K. Leithwood, V. I. Zvereva va boshqalar). Ularning tadqiqotlarida ta'limda yetakchilik va maktabni muvaffaqiyatli boshqarish mexanizmlari tahlil qilingan. Shunga qaramay, uzluksiz metodik qo'llab-quvvatlashning raqamli (axborot) tizimlarini yaratish va ularning samaradorligini o'lchash masalasi milliy ta'lim tizimimiz sharoitida maxsus tadqiqotni talab etadi.

Ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi - umumta'lim maktabi rahbarlarining boshqaruv kompetensiyalarini uzluksiz rivojlantirib borish imkonini beruvchi innovatsion axborot-metodik tizim holatini tahlil qilish va uni takomillashtirish bo'yicha ilmiy-amaliy takliflar ishlab chiqishdan iborat.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ushbu tadqiqotda zamon talablariga muvofiq aralash (mixed-methods) tadqiqot dizayni qo'llanildi. Ya'ni, muammoni har tomonlama o'rganish uchun ham miqdoriy, ham sifat tadqiqot usullaridan foydalanildi.

Tadqiqotga O'zbekistonning turli hududlari (Toshkent shahri, Toshkent, Sirdaryo va Samarqand viloyatlari) dan tasodifiy tanlov asosida jami 215 nafar umumta'lim maktabi rahbarlari (direktorlar va o'quv ishlari bo'yicha o'rinbosarlar) jalb etildi. Ishtirokchilarning 42% ini 5 yildan kam tajribaga ega yosh rahbarlar, 58% ini esa tajribali menejerlar tashkil etdi.

- 1. Anketalashtirish (so'rovnom):** rahbarlarning amaldagi metodik ta'minotdan qoniqish darajasi, axborot tizimlaridan foydalanish ko'nikmalari va qaysi yo'nalishlarda metodik yordamga muhtoj ekanliklarini aniqlash maqsadida 20 ta yopiq va 5 ta ochiq savoldan iborat onlayn so'rovnom o'tkazildi.
- 2. Fokus-guruh suhbatlari:** 20 nafar ekspert rahbar ishtirokida 2 ta fokus-guruh suhbatlari tashkil etilib, amaldagi malaka oshirish tizimining kamchiliklari chuqur tahlil qilindi.
- 3. Tizimli tahlil:** Xalq ta'limi tizimida joriy etilgan mavjud platformalar (ERP Maktab, Kundalik.com/eMaktab) imkoniyatlari boshqaruv kompetensiyalarini oshirish nuqtai nazaridan baholandi.

Yig'ilgan miqdoriy ma'lumotlar SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) dasturi orqali tahlil qilindi. Sifat ma'lumotlari esa tematik kodlash usuli yordamida guruhlandi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari umumta'lim maktablari rahbarlarini axborot-metodik jihatdan qo'llab-quvvatlash tizimida bir qator tizimli bo'shliqlar mavjudligini ko'rsatdi.

So'rovnoma natijalariga ko'ra, respondentlarning ko'pchiligi o'zlarining an'anaviy-pedagogik bilimlarini yetarli deb hisoblasa-da, zamonaviy menejment yo'nalishlarida kuchli metodik ehtiyoj borligini ta'kidlashgan:

1. Inqirozli vaziyatlarni boshqarish: 68%
2. Raqamli ta'lim muhitini loyihalash (IT-menejment): 74%
3. Moliyaviy savodxonlik va fandreyzing: 81%
4. Kadrlar salohiyatini baholash (HR-menejment): 62%

Amaldagi metodik ta'minotni baholash

Respondentlardan amaldagi axborot va metodik resurslarning qay darajada ularning kasbiy ehtiyojlarini qondirayotgani so'ralganda, quyidagi manzara namoyon bo'ldi:

1-jadval: **Maktab rahbarlarining amaldagi axborot-metodik ta'minot tizimidan qoniqish darajasi**

Baholash mezon	Qoniqarli (%)	Qisman qoniqarli (%)	Qoniqarsiz (%)
Materiialarning dolzarbligi va amaliyligi	22%	45%	33%
Metodik yordamning tezkorligi (On-demand)	14%	38%	48%
Platformalardagi interaktivlik va keyslar mavjudligi	9%	29%	62%
O'zaro tajriba almashish imkoniyati (Networking)	18%	41%	41%

Izoh: Ushbu ma'lumotlar shuni ko'rsatadiki, amaldagi axborot tizimlari asosan ma'lumot yig'ish (hisobot qabul qilish) funksiyasini bajarmoqda, ammo rahbarlarga metodik yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi interaktiv ko'makchi vazifasini o'tay olmayapti.

Tadqiqot natijalariga tayangan holda, maktab rahbarlari uchun "Bulutli Metodik Menejment Tizimi" (BMMT) modelining konsepsiyasi ishlab chiqildi. Uning asosiy tarkibiy qismlari quyidagilardan iborat:

1. **Diagnostika bloki:** rahbarning boshqaruvdagi bo'shliqlarini sun'iy intellekt asosida aniqlash.
2. **Mikro-learning (mikrota'lim) bloki:** 5-10 daqiqalik video keyslar, muammoli vaziyatlar yechimi ko'rsatilgan qisqa modullar.
3. **Virtual mentorlik bloki:** tajribali direktorlar va yosh rahbarlar o'rtasida B2B (Business to Business) formatidagi muloqot va tajriba almashish tarmog'i.
4. **Elektron hujjatlar va andozalar kutubxonasi:** qonuniy jihatdan tasdiqlangan buyruqlar, strategik rejalar va nizomlarning tayyor tahrirlanuvchi (Word/Excel) bazasi.

Tadqiqot davomida olingan natijalar maktab boshqaruvida axborot-metodik ta'minotning qanchalik muhimligini tasdiqlaydi.

Hozirgi kunda maktab direktorlari malaka oshirish kurslariga har 3-5 yilda bir marta jalb etiladi. Biroq, qonunchilik va ta'lim texnologiyalari har kuni o'zgarib borayotgan davrda bu davriylik o'zini oqlamaydi. Xorijiy olimlar (masalan, K. Leithwood) ta'kidlaganidek, rahbarning kasbiy o'sishi uning ish joyidan ajralmagan holda, ish jarayoniga integratsiya qilingandagina samarali bo'ladi. Biz taklif etayotgan BMMT modeli aynan shu "uzluk-sizlik" va "ish o'rnida o'qish" (on-the-job training) prinsiplariga asoslangan.

Fokus-guruh suhbatlari shuni ko'rsatdiki, yangi axborot-metodik tizimni joriy etishda asosiy to'siq - bu rahbarlarning o'zida ham raqamli savodxonlikning yetishmasligi va vaqt taqchilligidir. Maktab direktori kunining o'rtacha 70% ini qog'ozbozlik, majlislar va operativ-xo'jalik masalalariga sarflaydi. Shuning uchun taklif etilayotgan tizim murakkab akademik kurslardan emas, balki qisqa, aniq muammoni hal qilishga qaratilgan keys-stadi (case-study) va mikrota'lim formatida bo'lishi o'ta muhim.

Rivojlangan axborot-metodik tizim faqatgina rahbarning malakasini oshirib qolmaydi, balki maktabdagi butun pedagogik jamoaning ishlash sifatiga ta'sir qiladi. To'g'ri qabul qilingan boshqaruv qarorlari moliyaviy resurslarni tejashga, o'quvchilar o'zlashtirishini oshirishga va jamoada sog'lom psixologik iqlim yaratishga bevosita xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Umumta'lim maktabi rahbarlarining boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish sifat jihatidan yangi bosqichga ko'tarilishi zarur. Buni amalga oshirishning eng samarali yo'li - ilg'or axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan, uzluksiz ishlaydigan metodik ta'minot tizimini yaratishdir.

O'tkazilgan tadqiqot va olingan natijalar asosida quyidagi xulosa va tavsiyalar ishlab chiqildi:

1. **Ixtisoslashgan portal yaratish:** O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi qoshida faqat maktab ma'muriyati uchun mo'ljallangan, yuqori darajada himoyalangan va doimiy yangilanuvchi yagona milliy "Rahbar axborot-metodik portali"ni ishga tushirish.
2. **Diagnostik yondashuvni joriy etish:** barcha maktab direktorlarini standartlashtirilgan o'quv dasturlariga majburan jalb etishdan voz kechib, ularning boshqaruvdagi individual bo'shliqlarini (skills gap) diagnostika qiluvchi elektron testlar asosida shaxsiylashtirilgan o'quv trayektoriyalarini taqdim etish.
3. **Kaskadli mentorlik:** portfelida yuqori natijalar qayd etilgan (reytingi baland maktablar) direktorlarni meto-dist-mentor sifatida elektron tizimga birlashtirish va ularni moddiy rag'batlantirish mexanizmini joriy etish.
4. **Kontentni diversifikatsiya qilish:** tizimda nafaqat ta'lim sifatini nazorat qilish, balki yuridik, iqtisodiy, HR-menejment, loyihalar boshqaruvi va taym-menejment kabi zamonaviy menejment sohalari bo'yicha interaktiv modullarni ko'paytirish.

Ushbu chora-tadbirlarning amalga oshirilishi maktab rahbarlarining nafaqat operatsion muammolar bilan shug'ullanishi, balki ta'lim dargohining strategik rivojlanishini ta'minlovchi haqiqiy zamonaviy menejerlarga aylanishiga mustahkam zamin yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 6-noyabrdagi "O'zbekistonning yangi taraqqiyot davrida ta'lim-tarbiya va ilm-fan sohasini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi PF-6108-son Farmoni.
2. Fullan, M. (2014). *The Principal: Three Keys to Maximizing Impact*. John Wiley & Sons.
3. Leithwood, K., Harris, A., & Hopkins, D. (2020). Seven strong claims about successful school leadership revisited. *School Leadership & Management*, 40(1), 5-22.
4. Jo'rayev, R.H., va boshqalar. (2021). Ta'lim menejmenti va rahbarlik madaniyati. Toshkent: "O'qituvchi" NMIU.
5. Xolmatov, Sh. (2023). "Umumta'lim maktablarida raqamli boshqaruvni joriy etishning pedagogik shart-sharoitlari". *Uzluksiz ta'lim jurnali*, 4-son, 15-21 betlar.
6. OECD (2021). *School Leadership for Learning: Insights from TALIS 2018*. OECD Publishing, Paris.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №7(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.